

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23Co/112/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116206495
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8116206495.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v spore žalobkyne: E. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXX/X, XXX XX S., zastúpenej ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU JUDr. Igor Šafranko, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.788,35 eura, o odvolaní žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 19C/105/2016-126 zo dňa 27.05.2019 v spojení s opravným uznesením č. k. 19C/105/2016-159 zo dňa 12.08.2019 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni 900 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Mení rozsudok vo výroku o náhrade trov konania tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %, pričom o výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %, pričom o výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni 900 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá na náhradu trov konania právo. Rozsudok odôvodnil tým, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1.788,35 eur, pričom svoj návrh odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10C 245/2013 bola žalovaná v postavení spotrebiteľa. Žalobca sa voči nej domáhal zaplata sumy 2.325,83 eura, pričom v konaní bola z väčšej časti úspešná. Rozsudkom v danej veci, ktorý nadobudol právoplatnosť, bola zaviazaná zaplatiť žalobcovi 537,48 eur a v prevyšujúcej časti, t.j. o 1.788,35 eur, bola žaloba zamietnutá. Súd uviedol, že žalobkyňa je fyzická osoba spotrebiteľka, žalovaný je nebankovým subjektom, ktorý poskytuje pôžičky a úvery z vlastných zdrojov. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 02.04.2014 č. k. 10C 245/2013-37 bolo rozhodnuté v spore o zaplata sumy 2.325,83 eur, že žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému 537,48 eur a v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá. Súd vychádzal v tejto veci z toho, že vzťah účastníkov je zmluvným vzťahom medzi spotrebiteľom a dodávateľom a zmluva, ktorá bola uzavretá, je spotrebiteľskou zmluvou. Súd vo veci 10C 245/2013 nepovažoval za platné dojednanie o úrokoch, pretože bol dojednaný cca 70 % ročný úrok, pričom v tom čase priemerná ročná úroková miera pri danom druhu úveru bola 13,37 %-ta. Súd uviedol, že žalobkyňa vzhľadom na svoj sociálny status a vzdelanie je zraniteľnou spotrebiteľkou, ktorá v danom prípade síce sama požiadala o úver, avšak úverová spoločnosť úžernými úrokmi zaviazala ju na zaplata oveľa vyššej sumy, než aká by prináležala. V

pôvodnom konaní bola ako spotrebiteľka aktívna v spore, ktorý viedol proti nej žalovaný a nebyť jej aktívnej účasti na pojednávaní a výpovede o okolnostiach uzavretia zmluvy, súd by nemal k dispozícii informácie o reálnom skutkovom stave. Súd preto považuje nárok žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie za čiastočne dôvodný a výšku nároku ustálil na 900 eur, ktorú považuje vzhľadom na okolnosti prípadu za dostatočné finančné zadosťučinenie. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 a § 262 CSP a uviedol, že rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania, pretože pomer úspechu a neúspechu strán bol približne rovnaký.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalobkyňa, a to len proti výroku o trovách konania. Poukázala na to, že prichádza do úvahy priznanie plnej náhrady trov konania v situácií, ak mala strana plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia závisela od úvahy súdu. Ak súd prvej inštancie priznal nárok vo výške podľa vlastnej úvahy, mal priznať aj žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok o trovách konania zmenil tak, že prizná žalobkyni nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

3. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného nevyjadřila.

4. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie aj žalovaný. Odvolanie podal proti tej časti, ktorej bolo žalobe vyhovie a proti výroku o trovách konania. Uviedol, že neboli splnené podmienky pre vznik nároku na finančné zadosťučinenie. V pôvodnom konaní žalobca nevystupoval ako žalobca, teda žalobou neuplatňoval porušenie práva alebo povinnosti. Ust. § 3 ods. 5 z. 250/2007 Z.z. vyžaduje úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinností, na základe iniciatívy žalobcu, čo vyplýva jednak z účelu daného ustanovenia, ako aj súdnej praxe. Súd prvej inštancie poukázal na to, že v pôvodnom konaní bola spotrebiteľka aktívna a nebyť jej aktívnej účasti pri pojednávaní a výpovede, súd by nemal k dispozícii informácie o reálnom skutkovom stave. Z rozsudku 10C 245/2013 však vyplýva, že bolo rozhodnuté na základe záveru o posúdení a výšky úverovej sadzby. Túto informáciu mal súd prvej inštancie priamo z úverovej zmluvy, takže samotné rozhodnutie v danej veci je založené na skutočnostiach, ktoré žiadnym spôsobom žalobkyňa neobjasňovala. Žalovaný namietol nepreskúmateľnosť a nedostatok riadneho odôvodnenia napadaného rozsudku. Z rozsudku nevyplývajú ani základné kritériá, ktoré súd použil a na základe ktorých dospel k záveru o primeranosti sumy 900 eur. Všeobecné odôvodnenie je nepreskúmateľným a práve v tejto časti odôvodnenia rozsudku sa uvádzajú skutočnosti, ktoré popierajú základ nároku. Totiž, ak súd uvádza, že vzhľadom na okolnosti prípadu za dostatočné porušenie spotrebiteľskej legislatívy hlavne v súvislosti s úžerným úrokom súd ustálil nárok na sumu 900 eur. Ak teda súd za porušenie legislatívy označuje výšku úroku, potom jasne potvrdzuje, že ide o okolnosť podstatnú v konaní 10C/245/2013 a túto mal súd k dispozícii inak ako z aktívnej účasti žalovanej v danom spore. To potvrdzuje tvrdenie žalovaného, že nie je splnené podmienka uplatnenia porušenia práva spotrebiteľa na základe aktivity spotrebiteľa, čiže nie je daný ani základ nároku. Navrhol, aby odvolací súd odvolaniu vyhovel a podanú žalobu v celom rozsahu zamietol.

5. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v meritórnom výroku vecne správne a odvolanie žalobkyne proti výroku o trovách konania je dôvodné. V danom prípade boli splnené všetky podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Podľa rozsudku NS SR sp. zn. 6 Cdo 127/2017 zo dňa 30.1.2019 splnenie žiadnych iných podmienok pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je potrebné, postačujúce je úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti ustanovenej na ochranu spotrebiteľa. V danom prípade sa žalobkyňa úspešne ubránila pred tým, aby žalovaný od nej vymohol plnenia, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

6. Odvolací súd je toho názoru, že právna úprava nevyžaduje, aby bol spotrebiteľ uplatňujúci svoje práva v postavení žalobcu, podstatné je to, aby úspešne uplatnil porušenie svojich spotrebiteľských práv. Účelom ustanovenia § 3 ods. 5 z. 250/2007 Z.z. je ochrana spotrebiteľa. Podľa názoru odvolacieho súdu z právnej úpravy nevyplýva žiaden dôvod, prečo nároky podľa tohto ustanovenia možno priznať len spotrebiteľom, ktorí boli pri uplatňovaní svojho spotrebiteľského práva v postavení žalobcu.

7. Primerané finančné zadosťučinenie má mať aj odradzujúci a sankčný účinok (rozsudok NS SR sp. zn. 6 Cdo 127/2017 zo dňa 30.1.2019), a tomu má zodpovedať jeho výška. Podľa názoru odvolacieho súdu zákonnej požiadavke primeranosti zodpovedá zohľadnenie charakteru porušenia práva dodávateľom, správania sa dodávateľa aj spotrebiteľa pred a po podaní žaloby, následkov porušenia práva

na spotrebiteľa a hroziacej ujmy. Podľa názoru odvolacieho súdu výška primeraného finančného zadosťučinenia v krajnom prípade môže dosiahnuť až výšku majetkovej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila. V danom prípade je súdom priznaná výška primeraného finančného zadosťučinenia primeraná a zodpovedá odradzujúcej a sankčnej funkcii primeraného finančného zadosťučinenia.

8. Za plný úspech podľa § 255 ods. 1 CSP je potrebné považovať aj úspech len čo do základu uplatnenej pohľadávky, avšak v situácii, že rozhodnutie o výške pohľadávky záviselo od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V takejto situácii má žalobca nárok na plnú náhradu trov konania, ale pri určení výšky trov konania je však potrebné vychádzať z priznanej výšky plnenia. Takýto záver zastáva aj právna teória (komentár k Civilnému sporovému poriadku vydavateľstva C. H. Beck - Števček <<https://www.beck.sk/catalogsearch/result/index/author/1187/>>, Ficová <<https://www.beck.sk/catalogsearch/result/index/author/1188/>>, Baricová <<https://www.beck.sk/catalogsearch/result/index/author/1475/>>, Mesiarkinová <<https://www.beck.sk/catalogsearch/result/index/author/1548/>>, Bajánková <<https://www.beck.sk/catalogsearch/result/index/author/1480/>>, Tomašovič <<https://www.beck.sk/catalogsearch/result/index/author/1549/>> a kol.) Preto odvolací súd zmenil výrok o trovách konania postupom podľa § 388 CSP a priznal žalobkyni plnú náhradu trov konania.

9. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní vo vzťahu k meritórnemu výroku bola úspešná žalobkyňa v celom rozsahu, žalovaný bol v celom rozsahu neúspešný, a teda právo na náhradu trov konania má žalobkyňa. Žalobkyni však žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, a preto odvolací súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

10. Tento rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.